

[Hartvig Frisch.]

skal jeg ikke spaa — paa et eller andet Tidspunkt indtræder nøjagtig det, at Afviklingen vil komme til at give dem, der springer ind i det, den store Fordel det er, vel at mærke, de store Lande, det drejer sig om (*Olof Pedersen*: Nej!) — jo, vi skal dog ikke være blinde for Kendsgerningerne; det er Verdensmarkedet, det drejer sig om.

Derfor har jeg ikke villet undlade at pege paa, at ingen af os i denne Sal i Øjeblikket kan spaa om, hvorledes Virkningen vil blive af dette store angelsaksiske Fremstød i Retning af Nedbrydning af visse Hindringer for Handelen, som de hidtil har haft sig imellem, med de Mestbegunstigelsesklausuler, der følger med. Men dette er unægtelig Fremtidsmusik.

Men jeg knytter det til det ærede Medlems Bemærkning; for hvis den skal forstaaes saadan, at „Afvikling over en vis Tid“ vil sige, naar den Tid indtræder, da de Verdensforhold nærmer sig, som gør det muligt for os at bevare vore Markeder uden et saadant Indgreb, som Valutacentralen er, vil jeg mene, at saa vil den Ting blive aktuell, ligesom Spørgsmaalet om visse Overførelser til Friliste blev aktuelt ved, at selve vore Valutastilling var blevet ændret.

Det ærede Medlem Hr. Brorsen kom med en Bemærkning, der knyttede sig til nogle Ord, jeg havde sagt, og som ikke kan siges at være en ganske nøjagtig Gengivelse af mine Ord, nemlig de Ord, der drejede sig om Ejendomsretten til Produktionsmidlerne, og som det ærede Medlem Hr. Brorsen øjeblikkelig drejede om til at være et Angreb paa Ejendomsretten i al Almindelighed, og som jeg nu ser man i Pressen har gjort til, at jeg har staaet her paa Talerstolen i Gaar og truet Ejendomsretten her i Danmark. Det er Rækkefølgen. Det ærede Medlem Hr. Brorsen begynder, og saa følger den deri interesserede Presse med, og saa faar man startet et Slagord af den Art.

Jeg vil gerne her trække Linierne op for det, vi har staaet over for i hele sidste Efteraar og Vinter og vil staa over for i den Valgkamp, som f. Eks. Venstrepartiet og for en meget stor Del ogsaa det konservative Parti vil føre, at dømme efter deres Presse; det er dette, at man kaster sig over Regeringen og forlanger af Regeringen, at den skal afskaffe Arbejdsløshed. Vi oplevede i Sommer, at man i et saa stort Blad som „Berlingske Tidende“ havde Jørgen Pedersen, der er en skattet Medarbejder ved dette Blad, til i en hele Serie Artikler, paa Baggrund af, hvad der er sket i Tyskland, at starte det Feltraab, at Regeringen skulde

afskaffe Arbejdsløsheden, og Venstre har i sin lille Temperaturpølse gjort det samme Synspunkt gældende.

Heroverfor er det, jeg gerne vil sige, at naar man fra den Kant, i vort Samfund, Venstre og de Konservative, Landet over skaber den Opfattelse, at det er af Regeringsmagten i et Land man kan kræve, at Arbejdsløsheden skal afskaffes, saa er Situationen den, at disse Partier, der ellers er de svorne Tilhængere af den fulde, frie private Ejendomsret til Produktionsmidlerne, i egentlig Forstand, som jeg sagde, ringer med Dødsklodderne for dette System, for de stiller Krav, som dette System overhovedet ikke kan honorere. Kommer man dertil, at man forlanger af Staten, at den skal raade og regulere med Hensyn til Afskedigelsesretten i Virksomhederne, saa gad jeg se, hvordan nogen vil kunne paastaa, at vi saa har et privatkapitalistisk Ejendomssystem. Men Sagen er, at disse Partier ønsker at drive Agitation. De ønsker over for Befolkningen at give det Indtryk af, at Spørgsmaalet om Konjunktursvingninger, Spørgsmaalet om Stagnation i Byggeriet f. Eks. med følgende Arbejdsløshed, er et Regeringsanliggende, saa man kan sige til Regeringen: Det har I at afskaffe! Det har man gjort i sin Agitation.

Saa siger man fra den Side: Ja, men I kom jo til Madsen-Mygdal med jeres Dagsorden! Hvad gik den Dagsorden ud paa? Den gik ud paa, hvad Regeringen agtede at sætte i Værk til Ophjælpning, til Mildnelse — altsaa det, som Regeringen kunde gøre, og i den Henseende kan jeg sige, at overalt hvor selve Regeringsmagten, det vil sige Staten, har kunnet sætte ind, gennem Anlægsvirksomhed, gennem alt, hvad der fra Statens Side kan gøres, der kan Regeringen pege paa en storslaaet Virksomhed; ja, det ærede Medlem Hr. Brorsen angreb jo endda, at man i en 10-aarig Periode faktisk er naaet til, at 1 Milliard Kroner er ydet af Staten til Modvirkning af den Dødhed og Stagnation, der i visse Perioder var i Erhvervslevet. Men det, jeg fremhæver, er, at disse ærede Medlemmer og disse Partier gaar det Skridt videre, at de over for Befolkningen rejser det som et Krav, og saa er det, jeg siger — og jeg tillader mig at citere min Ytring, som den lød: „Vi Socialdemokrater er, som bekendt, ikke Tilhængere af, at private Personer uden Kontrol kan skalte og valte med Samfundets Produktionsmidler, og jeg tror, at vor Opfattelse heraf er ved at trænge dybere og dybere igennem“, og jeg tror ikke, de Herrer faar nogen Fornøjelse af at prøve at bruge